

**Stedelijk
Museum**

BUREAU

AMSTERDAM

 NO 22

ROZENSTRAAT 59 / 1016 NN AMSTERDAM

TEL 31(0)20 4220471 / FAX 31(0)20 6261730

ROB BIRZA BHUPEN KHAKHAR BASTIENNE KRAMER

25⁰⁵ The 30⁰⁶

Other

19⁹⁶ Self.

MRINALINI MUKHERJEE BEREND STRIK N.N. RIMZON

THE OTHER SELF

In de maanden oktober en november 1995 woonden en werkten Rob Birza, Berend Strik en Bastienne Kramer samen met hun Indiase collega's Bhupen Khakhar, N.N. Rimzon en Mrinalini Mukherjee in het Sankriti Kendra, een kunstenaarswerkplaats net buiten New Delhi. De resultaten van deze werkperiode werden in december vorig jaar getoond in het National Gallery of Modern Art in Delhi en zijn vanaf eind mei bij Bureau Amsterdam te zien.

In zijn recente artikel NOTES ON THE AESTHETICS OF INDIA omschrijft de Amerikaanse kunstenaar Peter Nagy het Indiase subcontinent als een uitgestrekt openluchtmuseum¹. De meest indringende en levensechte kunst vind je niet in de musea en de galleries, maar ligt er -letterlijk- op straat. In de chaos en rotzooi langs de wegen, de kluwen elektriciteitsdraden, de hopen zand en aarde, de bergen stenen en cement, de kadavers, de half-afgebouwde huizen, ziet hij de meest indringende equivalenten van de westerse land-art, arte povera en post-minimal beeldhouwkunst, van Robert Smithson tot Damien Hirst. De met pigmenten bedekte wanden van de huizen zijn in zijn ogen sublieme voorbeelden van abstracte schilderkunst. De uit alle mogelijke materialen optrokken en kris kras neergezette architectuur ziet hij als een vorm van deconstructivisme waar Rem Koolhaas jaloers op zou zijn; en het leven van alledag lijkt er geregisseerd te zijn door Federico Fellini en gechoreografeerd door Pina Bausch.

Het kleurrijke, chaotische, en soms shockerende en onbegrijpelijke leven op straat is ook voor de Nederlandse kunstenaars een bron van inspiratie geweest. Niet het mystieke India dat de Beatles, hippies en kunstenaars in de jaren zestig zochten, of het authentieke, archaische India dat een kunstenaar als Francesco Clemente in de jaren tachtig inspireerde, maar een India dat zich heeft aangepast aan de eisen van de late twintigste eeuw; waar eeuwenoude verhalen worden gegoten in het nieuwe jasje van het populaire melodrama, de BOLLYWOOD speelfilm, waarvan miljoenen de deuntjes mee kunnen zingen; een India waar de nieuwste elektronische apparatuur wordt aanprezen op vakkundig met de hand beschilderde reclameborden.

Birza's omschrijving van de rommelmarkt dringt zich hierbij aan je op: "Het zijn plekken waar de cultuur uitverkocht wordt. Waar alles is teruggebracht op hetzelfde niveau, kitsch en antiek, alles staat op de grond. Dat het open staat om

opnieuw bekeken te worden, vind ik mooi."² Rob Birza's belangstelling voor de Indiase cultuur is niet van recente datum. Al in 1990 baseerde hij het motief voor zijn schilderij KNIPOOG op een ansichtkaart van een hindoestaanse godheid. Maar in zijn schilderkunstige bewerking prevaleerde hij de rode en gele kleurvlakken boven de symbolistische en sentimentele overdaad die dit soort religieuze plaatjes kenmerkt. Ook in de serie aquarellen en de installatie die Birza tijdens zijn verblijf in Delhi maakte, voert hij een polytheïstisch schouwspel ten tonele, waarin de hindoestaanse goden hand in hand gaan met stripfiguren en buitenaardse wezens. De materialen -de pannen, trompetten, plastic poppetjes en slingers- vond hij op de markten in het oude Delhi.

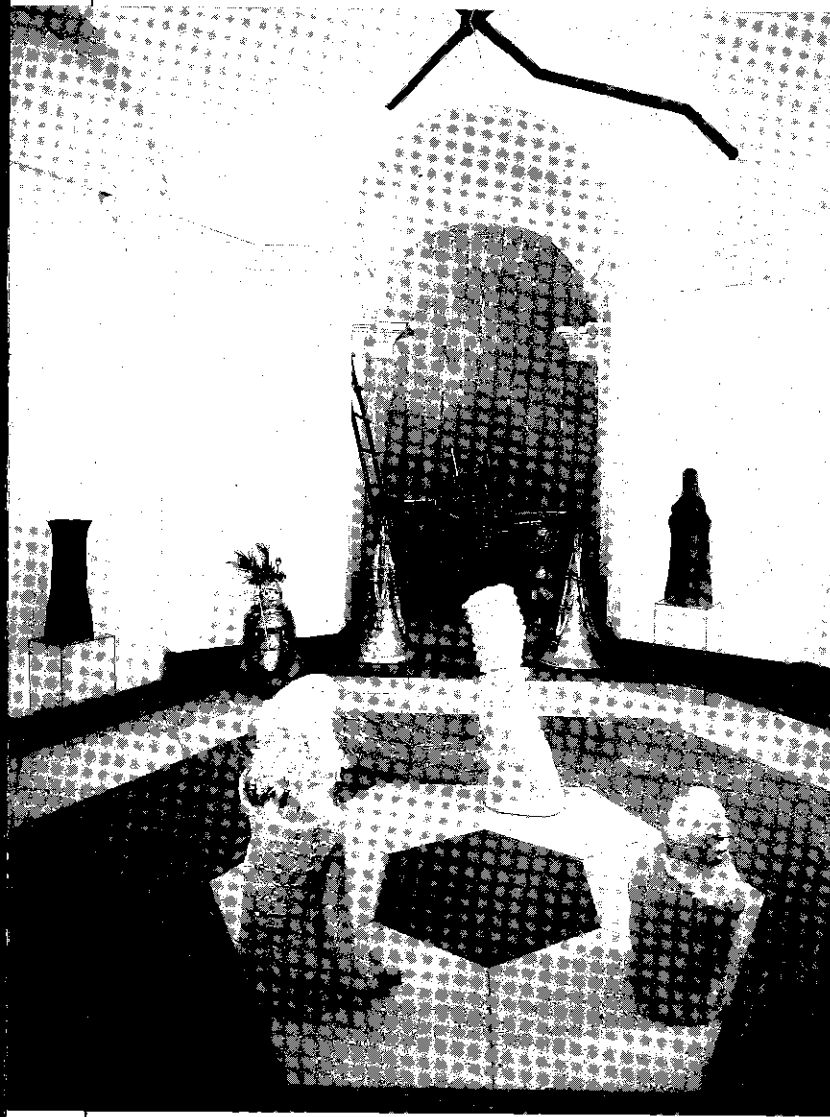
Rob Birza, zonder titel, aquarel, 1995

Rob Birza en Bhupen Khakhar, zonder titel, aquarel, 1995

Zijn abstracte eitempera schilderijen herinneren niet alleen aan de late schilderijen van Mondriaan, maar evenzeer aan de tegeltableaus in Indiase huizen en de geometrische motieven op de synthetische blouses van de jongens die op hun brommers door Delhi scheuren. De schoonheid van het land trekt hem evenzeer aan als het afschrikwekkende en het afstotende. "In de die-rentuin van Bombay telde het aquarium nog maar één vis. Ik vond die taferelen beschamend én opwindend. Die onontkoombare mix van narigheid en schoonheid zoek ik ook in mijn werk."³

"Quite moments are life's rewards" staat er tegen een achtergrond van een idyllisch landschap op een van de posters die Bastienne Kramer vond in Old Delhi. Oosterse wijsheden zijn veranderd in triviale spreuken opgesteld in gebrekkig engels. En tussen de groene heuvels en kabbelende bergbeekjes staan bungalowtenten, voor de moderne Indiase middenklasse familie die haar rust niet meer vindt in meditatie

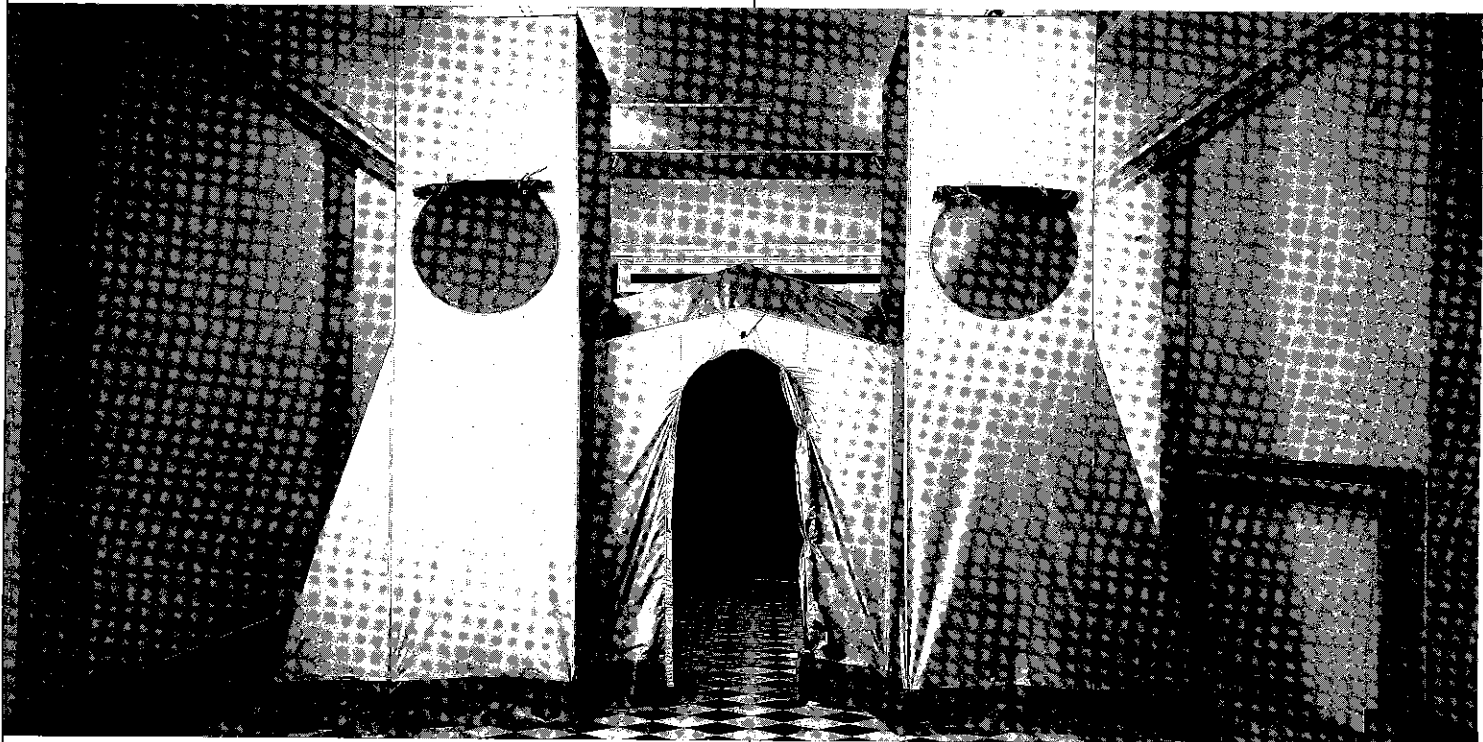

Rob Birza, Roots roots & roots, installatie in de National Gallery of Modern Art, New Delhi, 1995

maar in een weekend met z'n allen er op uit. Bastienne Kramer liet zelf een monumentale zil-verkleurige tent fabriceren. Het tijdelijke bouw-
sel is een hybride mengvorm van verschillende
architectonische typen: de gotische kathedraal,
een Indiase feesttent en een handige lichtge-
wicht tent voor rugzaktoeristen. Kramer begeeft
zich dikwijls op het grensgebied tussen kunst,
handwerk en design, tussen sculptuur en ge-
bruiksobject, tussen historische grootsheid en
banaliteit, ernst en ironie. Deze indrukwekkende
bungalowtent sluit in die zin aan bij haar eerde-
re 'functionele' sculpturen, zoals de gecapiton-
neerde zitkuil COCOON of de TAXI DRIVERS SUIT,
een kostuum van houten kralenmatten.
Berend Strik vond een werkplek die niet alleen
eigen is aan zijn huidige artistieke productie,

Rob Birza en Bhupen Khakhar, zonder titel, aquarel, 1995
Bastienne Kramer en Bhupen Khakhar, aquarel, 1995

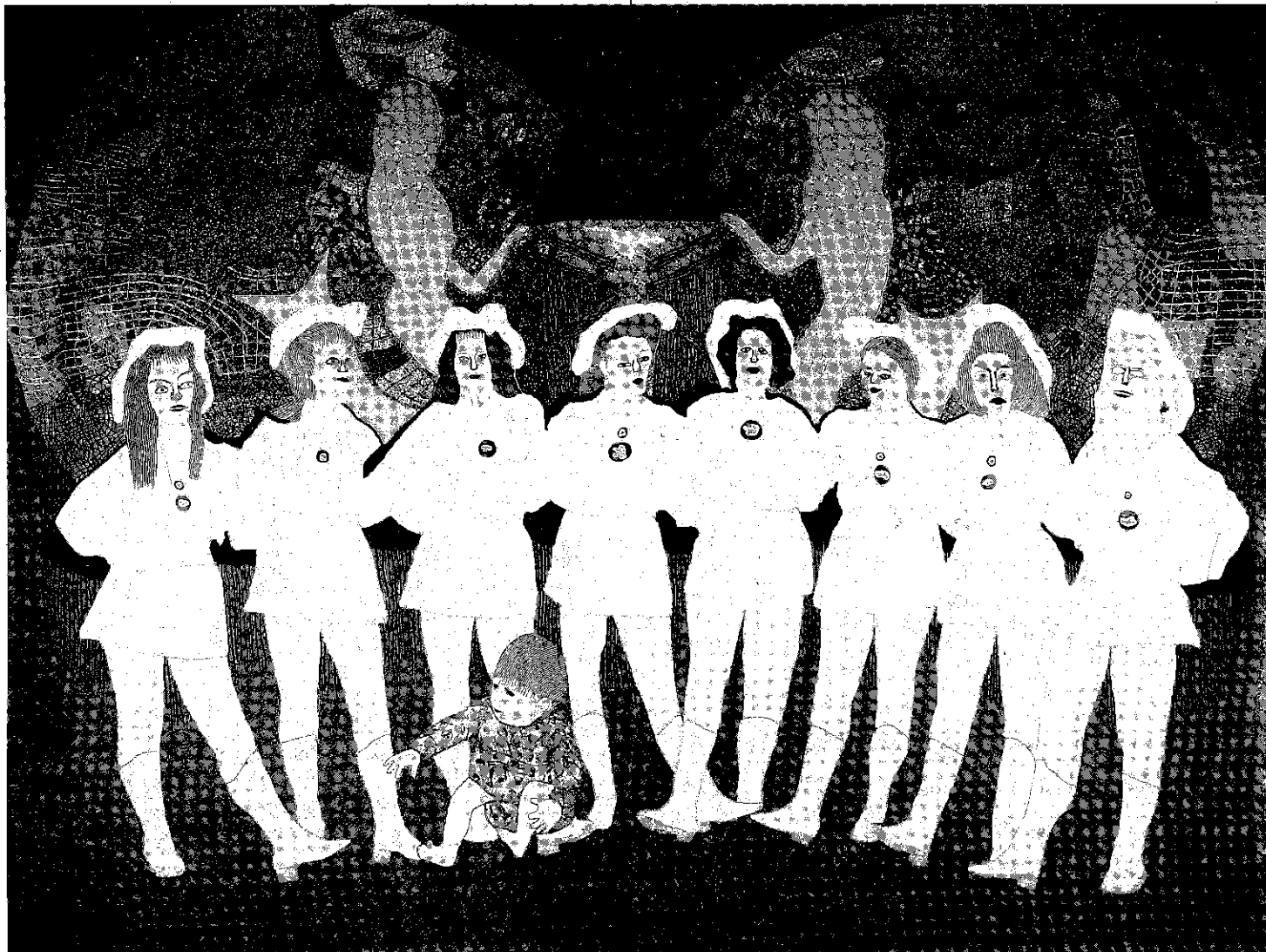

Bastienne Kramer en Bhupen Khakhar, aquarel, 1995.

maar ook karakteristiek is voor het moderne India. Hij liet een viertal borduurwerken maken door een firma die gespecialiseerd is in het met kralen en pailletten decoreren van avondjurken en die tevens de kleding voor Benetton en andere Europese merken produceert. Het typisch 'Indiase' van Striks borduursel is niet zozeer ge-

legen in de voorstelling of thematiek, maar vooral in de grenzeloze toewijding waarmee het werk door ruim twintig mannen anderhalve maand lang is uitgevoerd. De sublieme detaillering in de toepassing van glinsterende kralen en pailletten is alleen in het ambachtelijke handwerk mogelijk, in een land dat zo'n vijfduizend borduurtechnieken kent met elk zijn eigen werkwijze.⁴ Dit uitputtende handwerk is in de hedendaagse Indiase cultuur nog steeds een veelvoorkomend verschijnsel waardoor de voorstelling, zoals die is 'opgetekend' door Strik, op gespannen voet staat met de toepassing van de techniek.

Op de tentoonstelling in de National Gallery toonde Strik onder meer *PORTRAIT OF THE ARTIST AS MY BABY*, een remake van zijn *MARCHE DES DEBUTANTS* uit 1991. Het is een carnavaleske variant op het historische 'groepsportret', met mollige dansmariekes als moderne Staalmeesters op de voorste rij. Met het uitvoeren van eerder gemaakt werk in een meer verfijnde techniek wordt het oudere werk in het nieuwe werk opge-

Berend Strik (en assistenten) in de fabriek van Mrs. Manjula Singh met *Dead baker, frog, little man la la la and some flowers*, 1995

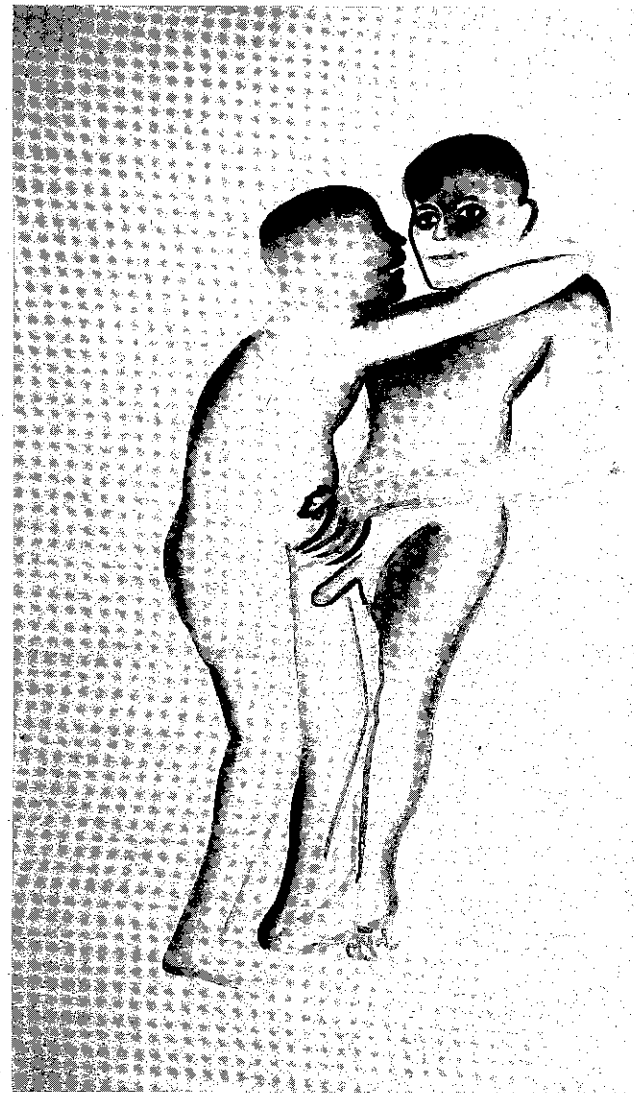
zogen. De narratieve elementen ensceneren in de nieuwe uitvoering eerder een lichtvoetige klucht dan een absurd hunkeren naar historische verwijzingen. Dit verlangen naar lyrisch ontluisterende kunst is vormgegeven door de baby die in een wanhopig gebaar aandacht vraagt het middelpunt te zijn.

Het hergebruik van elementen uit de kunstgeschiedenis en de aandacht voor de meer triviale, absurde en dubbelzinnige kanten van het dagelijks leven zijn niet typisch Westeuropese fenomenen.

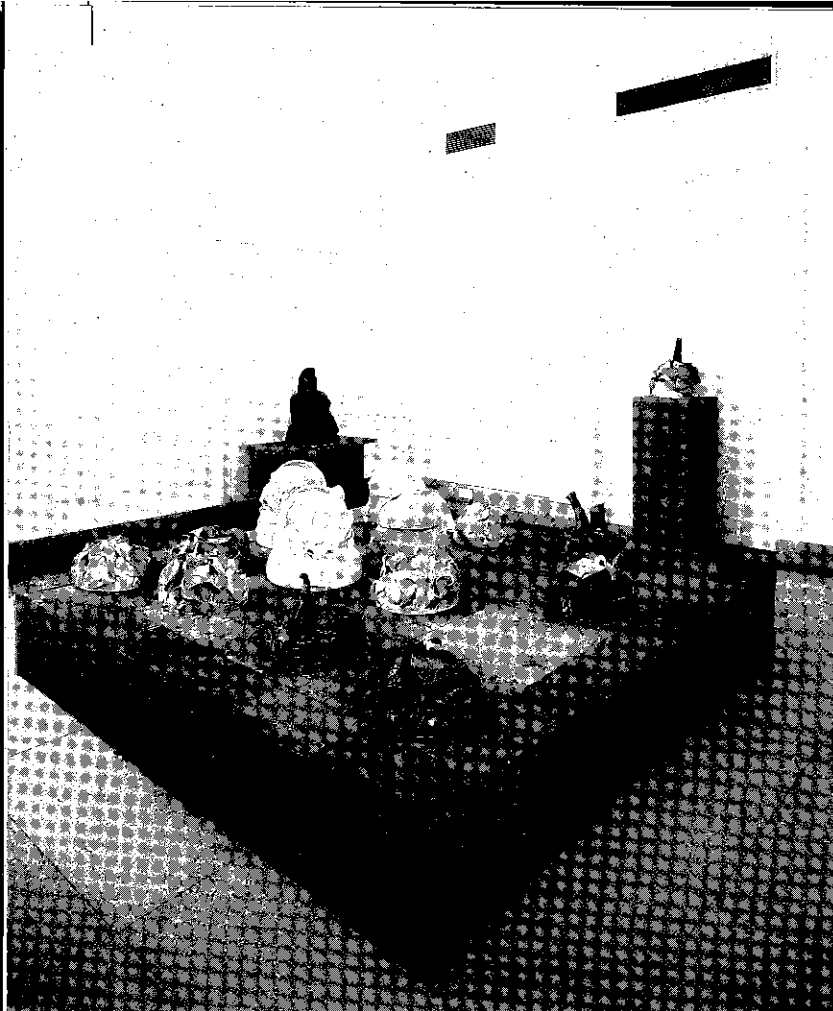
De schilderijen en aquarellen van Bhupen Khakhar zijn geworteld in de traditie van de Mogol miniaturen, terwijl hij zelf ook Douanier Rousseau en de Hollandse schilders van de Gouden Eeuw als inspiratiebronnen noemt. Khakhar, geboren in 1934, behoort tot een generatie die na de onafhankelijkheid van 1947 op zoek ging naar een eigen identiteit voor de Indiase moderne schilderkunst. De geometrische abstractie van de Bombay Progressives in de jaren vijftig en zestig verwierp hij. Met zijn magisch-realistische stijl probeerde hij een nieuwe inhoud te geven aan de typisch Indiase narratieve en figuratieve traditie. Zijn onderwerpen zijn echter verre van traditioneel en eerder anti-burgelijk te noemen, want in een omgeving waar de huwelijkse moraal onaantastbaar is, celebreert hij op lichtvoetige wijze de erotische relaties tussen mannen en jongens. In zijn gevoelige en humoristische werk is de mannelijke seksualiteit op zijn minst dubbelzinnig, zoals in een aquarel van de zwangere man, die in de verte doet denken aan Berend Striks *SHE MALES*. Ook in Striks grote borduurwerk *PORTRAIT OF THE ARTIST AS MY BABY* zitten dergelijke seksueel geconnoteerde dubbele bodems, zoals de sluisen, zeemeermin-

nen, majorettes en de mollige baby op de voorgrond.

Formeler, organischer en minder ambigu dan bij Strik, zijn de verwijzingen naar de mannelijke en vrouwelijke seksualiteit in het werk van Mrinalini Mukherjee. In haar barokke touwsculpturen kun je godenbeelden en plantvormen ontdekken die lijken te transformeren tot gigantische geslachtsorganen. Mukherjee's pantheïstische universum is tegelijk pan-erotisch. Haar interesse in vermenigving van kunst en handwerk deelt ze met Bastienne Kramer, die haar ook adviseerde bij de eerste experimenten met keramiek die ze in het Sanskriti Kendra deed. In de 'lotusbloemenvijver' die Mukherjee in de National Gallery installeerde, zijn net als in haar eerdere werk grillige, fallische en vaginale vormen te herkennen. N.N. Rimzon is de jongste van de drie Indiase kunstenaars en zijn werk sluit misschien daarom wel het meest direct aan bij tendensen die ons in het westen vertrouwd zijn. Met name zijn stilering van de sculpturale vormen en het seriële karakter van zijn installatie roepen een gevoel

Bhupen Khakhar, aquarel, 1995

Mrinalini Mukherjee, *The Lotus-Pond*, installatie in de National Gallery of Modern Art, New Delhi, 1995

van herkenning op. De motieven in het werk dat hij voor de tentoonstelling maakte zijn ontleend aan de votiefbeelden en amuletten uit zijn geboortestreek, het katholieke Zuiden van India. Dit soort beeldjes behoren niet tot de officiële kunstgeschiedenis maar tot de Indiase volkscultuur.

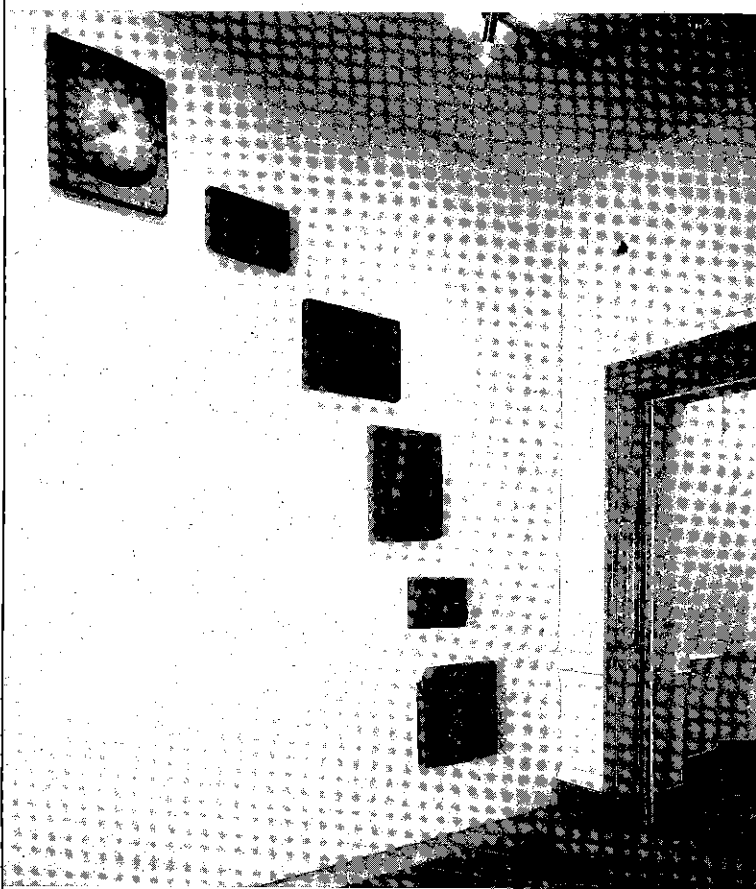
Al spreken we zo makkelijk over een 'global culture', de contacten tussen diverse uiteenlopende culturen en opvattingen zijn in de praktijk niet zo eenvoudig. De consternatie die naar aanleiding van Birza's schilderij op *KILL/KISS INDIA* ontstond, bewees dat eens te meer. Een Indiase criticus vreesde voor moreel verval onder jonge Indiase kunstenaars als zij het voorbeeld van de Nederlandse kunstenaars zouden volgen die in zijn optiek artistieke conventies omverwerpen. "Will the post-modern excesses influence the young to go overboard?" vroeg deze criticus zich verschrikt af. Een reactie als deze is niet zo verwonderlijk wanneer je je realiseert dat India, zoals de kunsthistorica Geeta Kapur eerder schreef⁵, nooit een historische avant-garde heeft gekend en dat het modernisme altijd nauw verbonden is geweest met het nationalisme, een

anti-westerse houding en het streven naar een eigen identiteit. Het persoonlijke en artistieke 'zelf' is vaak ook een maatschappelijk 'zelf'. Een krachtige subcultuur onder jongeren, die een tegenwicht kan bieden aan het establishment en vernieuwende impulsen kan geven lijkt nagenoeg afwezig. De cultuur staat niet in het teken van de rebellie, maar van de verzoening tussen traditie en moderniteit. De vraag zal steeds beklemmender worden, of onder invloed van de veelvuldige contacten met de westerse wereld en de groeiende welvaart voor de middenklasse in India, ook de rol van een volgende generatie jonge kunstenaars zal veranderen.

Leontine Coelewij

1. Peter Nagy, *Notes on the Aesthetics of India*, *Flash Art*, januari/februari 1996, p. 61-62.
2. Rob Birza in een interview met Catherine van Houts, *Het Parool*, 27 juni 1992
3. Rob Birza in een interview met Renée Steenbergen, *NRC Handelsblad*, 6 mei 1994
4. Berend Strik, *Sily-Lal*, *HTV De IJssberg*, februari 1996
5. Geeta Kapur, *Het modernisme in India, Negen hedendaagse kunstenaars uit India*, Gemeentemuseum Arnhem, 1991

N.N. Rimzon, *Thy will be done on earth as it is in Heaven (detail)*, installatie in de National Gallery of Modern Art, New Delhi, 1995

Biografie

ROB BIRZA

1962, Geldrop

SOLO TENTOONSTELLINGEN

1988 First Blossom, Galerie van Krimpen, Amsterdam
1989 Rob Birza: Nieuwe Schilderijen, Galerie 't Venster, Rotterdam
1990 Galerie van Krimpen, Amsterdam
1991 Stedelijk Museum, Amsterdam
1992 The Aquarium, Haags Gemeentemuseum, Den Haag
1994 My fuckin' kangaroo is damm right, De Vleeshal, Middelburg
1995 Hohental und Bergen, Keulen

GROEPS

TENTOONSTELLINGEN

1987 Sous le regard, Villa Arson, Nice
1987 Een Grote Activiteit, Stedelijk Museum, Amsterdam
1988 Sancho! finalmente estàn en formaciòn, Arti et Amicitiae, Amsterdam
1988 Confrontaciones, Museo Español de arte contemporaneo, Madrid
1988 Aspecten van de Nederlands Schilderkunst: Van Breitner tot Birza, Stedelijk Museum, Amsterdam
1989 Holland at the Festival: Contemporary Art from the Netherlands, The Richard Demarco Gallery, Edinburgh
1991 Negen, Witte de With, Rotterdam, Museo d'arte contemporanea Luigi Pecci, Prato, Italië en Kunstverein für die Rheinlande und Westfalen, Düsseldorf
1992 De Opening, De Pont Stichting, Tilburg
1992 As long as it lasts, Witte de With, Rotterdam
1993 En nu in bad, ja!, Kunsthal, Rotterdam
1994 Tools & Tales, Artis, België
1994 Art Pays-Bas XXe siècle-Du concept à l'image, ARC-Musée d'Art Moderne de la ville de Paris
1995 Collection of the Stedelijk Museum, Castello di Rivoli, Milaan
1995 Couplet 5: Dansende Meisjes, Stedelijk Museum, Amsterdam

1995 New Balance, Museum of Contemporary Art, Vilnius, Litouwen
1995 Pittsburg Triennale, Carnegie Museum of Art, Pittsburg

BHUPEN KHAKHAR

1934, Bombay, India

SOLO TENTOONSTELLINGEN

1965 Jehangir Art Gallery, Bombay
Sinds 1970 Chemould Gallery, Bombay
1976 Black Partridge Gallery, New Delhi
1979 Anthony Stokes Gallery, Londen
1979 Hester van Royen Gallery, Londen
1982 Urja Art Gallery, Baroda, India
1982 Knoedler Gallery, Londen
1985 Huthesingh Visual Arts Centre, Ahmedabad, India
1986 Galeries Contemporaines, Centre Georges Pompidou, Parijs
1986 Gallery Watari, Tokyo
1993 Galerie Nouvelles Images, Den Haag
1995 Kapil Jariwala Gallery, Londen

GROEPS

TENTOONSTELLINGEN

1966 Art Now in India, Londen, Newcastle en Gent
1968 IX Biennale de Sao Paulo, Brazilië
1968 International Biennale, New Delhi
1973 Contemporary Indian Painting, Washington DC.
1978 Six who declined to Show in the Triennale, Kumar Gallery, New Delhi
1979 Narrative Painting, Arnolfini, Bristol and ICA, Londen
1981 Place for People, Jehangir Art Gallery, Bombay
1982 Six Indian Painters, Tate Gallery, Londen
1982 Festival of India: Contemporary Indian Art, Royal Academy, Londen
1986 Contemporary Indian Artists, Centre Georges Pompidou, Parijs
1992 Documenta IX, Kassel
1993 A Critical Difference, Aberystwyth, Cardiff, Liverpool en Londen
1994 India Songs, Art Gallery of New South Wales, Sidney

BASTIENNE KRAMER

1961, Baarn

SOLO TENTOONSTELLINGEN

1990 Waag, Leiden
1992 Art Police, ARTIS, 's-Hertogenbosch
1994 Künstlerhaus Bethanien, Berlijn
1994 W 139, Amsterdam
1995 Casco, Utrecht
1996 De Paviljoens, Almere

GROEPS

TENTOONSTELLINGEN

1990 IS in de HAL, Rotterdam
1990 Jugend Gestaltet, Messe, München
1991-92 Galerie Snoei, Rotterdam
1992 Welcome Stranger, Amsterdam
1992-93 Glashelder, Oceaan, Arnhem en CBK, Dordrecht
1993 Mal was anderes, Künstlerhaus Bethanien, Berlijn
1994 X '94, Akademie der Künste, Berlijn
1994 BIS, Mönchengladbach
1994 Welcome Stranger-follow up, Amsterdam
1995 New Balance, CAC, Vilnius, Litouwen

MRINALINI MUKHERJEE

1949, Bombay, India

SOLO TENTOONSTELLINGEN

1972 Shridharani Gallery, New Delhi
1973 Treveni Gallery, New Delhi
1977 Pundole Art Gallery, Bombay
1985 Pantheon of Images, Rabindra Bhavan, New Delhi
1994-95 Mrinalini Mukherjee Sculpture, Oxford, West Bretton, Wakefield en Londen
1995 British Council Gallery, New Delhi

GROEPS

TENTOONSTELLINGEN

1978 Six who declined to show in the Triennale, Kumar Gallery, New Delhi
1979 Silver Jubilee Exhibition of Sculpture, Latit Kala Akademi, New Delhi
1980-81 Paris Biennale
1980 National Gallery of Modern Art, Nice
1980 Gulbenkian Foundation, Lissabon
1980 Sara Hindon Museum,

Finland

1981 India-Myths and Reality, Museum of Modern Art, Oxford
1981 Festival of India: Contemporary Indian Art, Royal Academy of Arts, Londen
1981 Fifth Triennale, New Delhi
1981 Inaugural Exhibition, Roopankar Museum of Contemporary Art, Bhopal
1986 Origins, Originality and Beyond, Sydney Biennale, Sidney
1986 First Biennale of Contemporary Art, Roopankar, Bhopal
1986 Second Biennale, Havana
1987 The Sculpted Image, Bombay Arts Festival
1988 Festival of India: Indian Contemporary Art, Meguro Museum of Art, Tokyo
1989 Artists Alert, Lalit Kala Akademi, New Delhi
1991 Words and Images: Artists against Communalism, Sahmat, New Delhi
1994 Hundred Years: From the NGMA Collection, National Gallery of Modern Art, New Delhi

N.N. RIMZON

1957, Kakkoor, Kerala, India.

SOLO TENTOONSTELLINGEN

1991 Recent Sculptures and Drawings, Art Heritage Gallery, New Delhi
1993 Sculpture and Drawings, Art Heritage Gallery, New Delhi, India
1994 N.N. Rimzon, Galerie Schoo (F.I.A.), Amsterdam

GROEPS

TENTOONSTELLINGEN

1985 Seven Young Sculptors, Rabindra Bhavan Gallery, New Delhi
1986 Sixth Triennale, New Delhi
1987 Six Contemporary Artists from India, Centre d'Art Contemporain, Geneve
1988 Revelation Black II, Gillion Art Gallery, Manchester
1989 40th Anniversary of Declaration of Human Rights exhibition, Geneve
1989 Havanna International Biennale, Havanna
1993 A Critical Difference-

Contemporary Art from India, Huddersfield City Art Gallery, Groot Britannië
1993 Prospekt '93, Frankfurt
1993 India Songs, Multiple Streams in Contemporary Indian Art, Art Gallery of New South Wales, Sidney
1993 Contemporary Indian Art at Le Corbusier exhibition, Les Salines, Arc et Senans, Frankrijk en Kunsthal, Rotterdam
1994 Hundred years: from the National Gallery of Modern Art Collection, New Delhi
1994 Deutsche Bank Collection, Bombay
1995 CONFIGURA-2, Dialog der Kulturen, Erfurt, Duitsland

BEREND STRIK

1960, Nijmegen

SOLO TENTOONSTELLINGEN

1989 Galerie 't Venster, Rotterdam
1990-92 Galerie Fons Welters, Amsterdam
1994 Couplet 1: Sadness, Sluices, Mermaids, Delay, Stedelijk Museum, Amsterdam
1994 Melon Chorals, Galerie Annette de Keyzer, Antwerpen
1994 Gallery Tommy Lund, Odense, Denemarken

GROEPS

TENTOONSTELLINGEN

1988 Een Grote Activiteit/ Great Activity, Stedelijk Museum, Amsterdam
1989 Mik/Leyenaar/Strik, Museum 't Kruihuis, 's-Hertogenbosch
1990 Capital Gains, Museum Fodor, Amsterdam
1991 Europe Unknown/ Europa Nieznana, Palac Sztuki, Krakow, Polen
1992 Mssr B's Curio Shop, Thread Waxing Space, New York
1992 Welcome Stranger, Amsterdam
1992 Nagels als Zenuwcellen, theater/dans productie, Rijksakademie van Beeldende Kunsten, Amsterdam
1993 Dorothea von Stetten-Kunstpreis, Kunst Museum, Bonn
1993 Scuola, Scuola di San Pasquale, Venetië
1993 Gallery Jack Tilton,

New York

1994 Rendez-Vous provoqué, Musée National d'histoire et d'Art, Luxemburg en De Lakenhal, Leiden
1994 Puber-Aller (why am I who I am), Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
1994 Het Grote Gedicht, De Grote Kerk, Den Haag
1994 Borduren 2000, Museum De Lakenhal, Leiden
1994 Mommy, I am sorry, Casco, Utrecht
1995 Ne pas Parsifal, Festival a/d Werf, Utrecht

Lezingen

Lezing door HILDE HEYNEN op 6 juni 1996 om 20.00 uur.

WONEN IN EEN HUIS VAN GLAS. OVER TRANSPARANTIE EN OPENBAARHEID VAN WALTER BENJAMIN TOT CONSTANT.

Hilde Heynen, docent bij het Departement Architectuur, Stedebouw en Ruimtelijke Ordening van de Katholieke Universiteit Leuven, spreekt over transparantie in de moderne architectuur en het streven naar een radicale openbaarheid (een nieuwe collectiviteit). Zij gaat onder meer in op Benjamin's 'Passagenwerk', de ontwerpen van Mies van der Rohe en Constant's project voor 'New Babylon'.

Op deze avond is er tevens de presentatie van de publicatie 'Context: 15.8.95 - 15.2.96, Bureau B+B Stedebouw- en Landschapsarchitectuur' van Filia den Hollander.

Donderdag 27 juni 1996 zal ANDREAS HUYSSSEN een lezing geven met als titel **MONUMENTAL SEDUCTION**. In zijn lezing richt Huyssen zich op monumentaliteit als een esthetische categorie in de context van het Modernisme en het Postmodernisme. Hij gaat daarbij in op Christo's recente inpakking van de Reichstag in Berlijn, het Berlijnse Holocaust Monument en Richard Wagners concept van het Gesamtkunstwerk.

Andreas Huyssen doceert Duits en Vergelijkende Literatuurwetenschappen aan Columbia University in New York. Hij publiceerde: 'After the Great Divide, Modernism, Massculture, Postmodernism' 1986 en 'Twilight memories, Marking time in a culture of amnesia' 1995.

Aanvang 20.00 uur.

Toegang f. 5,-.

Reserveren (020) 4220471

Nieuwsbrief

U kunt zich abonneren op de Nieuwsbrief van Bureau Amsterdam. Als u f. 25,- overmaakt op girorekening 4500092 t.g.v. Dienst Musea voor Moderne Kunst te Amsterdam onder vermelding 'Nieuwsbrief Bureau Amsterdam' krijgt u de Nieuwsbrief een jaar lang toegestuurd. U ontvangt dan tevens de uitnodigingen voor de openingen.

Colofon

Tekst en redactie: Leontine Coelewijn
Secretariaat: Jan Meijer, Mariska Soegriemsingh (ass.)
Vormgeving: Mevis & Van Deursen
Druk: Rob Stolk, Amsterdam
Fotografie: Sheila Makhijani, Ram Rahman
The Other Self is georganiseerd in samenwerking met de Foundation for Indian Artists (Els Reijnders, Eegje Schoo), Sanskriti Pratishtan en werd eerder getoond in de National Gallery of Modern Art in New Delhi.

Het project is tot stand gekomen met financiële bijdragen van de Mondriaan Stichting, het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, de Nederland India Verenigingen en The Indian Council for Cultural Relations.

Bij de tentoonstelling verschijnt een catalogus, prijs f. 25,-

Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
Rozenstraat 59
1016 NN Amsterdam
tel. 31. (0)20. 4220471
fax. 31. (0)20. 6261730
e-mail: smba@xs4all.nl
geopend van di t/m zo, 11.00 t/m 17.00 uur

5 juli t/m 4 augustus 1996
HACIA UNA NUEVA SENSIBILIDAD
(Towards A New Sensibility)
Adel Alonso, Josu Sarasua Imaz, Juan Carlos Meana
Uitwisselingstentoonstelling met Asociacion Cultural Cruce, Madrid, Spanje